

Bra jämföra jämställdhet i EU

Den går kanske inte att exportera men kan inspirera till handling. Svensk jämställdhetspolitik fungerar bäst i ett system liknande vårt.

– Det måste finnas en statsstruktur som kan förverkliga jämställdhetsidéerna, säger statsvetaren Jessica Lindvert, som forskat på temat.

Det finns en fråga som är allra viktigast för att vi ska få ett jämställt arbetsliv. Som yrkesarbetande småbarnsförälder och forskare om jämställdhetspolitik tvekar Jessica Lindvert inte en sekund.

– Att få folk att inse att båda är föräldrar. Papporna måste in i den privata sfären. Kvinnor kanske inte är bullbakande mödrar i Sverige längre men vi har fortfarande ansvaret för barnen.

Våra attityder har alltså inte särbeskattning, barnomsorg och föräldraförsäkring rätt på.

När nu en av ingredienserna, utbyggd barnomsorg, lyfts fram inom EU för att locka kvinnor ut i arbetslivet tror inte Jessica Lindvert att föresatsen kommer att få genomslag. Åtminstone inte om länderna sneglar på svenska lösningar. Hennes forskning om jämställdhetsmodeller, där hon har jämfört barnomsorg och arbetsmarknadsutbildning i Sverige och Australien, visar att svensk jämställdhetspolitik är svår att exportera. Sverige är centraliserat med en stark stat och konsensus råder bland arbetsmarknadens parter om att ta gemensamt samhällsansvar.

– Förutsättningarna i många EU-länder är inte sådana. Man kan titta på Sverige men måste vara väldigt medveten om sina egna politiska institutioner och vad som fungerar i ens eget land, säger hon.

Samtidigt finns en grogrund för optimism som stavas nödvändighet.

– När länderna verkligen märker att de behöver den kvinnliga arbetskraften så kan man känna större hopp, säger Jessica Lindvert.

Vad kan då göras mer i Sverige för ett jämställt arbetsliv, från politiskt håll, facken och näringslivet? Jessica Lindvert efterlyser ett höjt tak för föräldraförsäkringen. Om man förlorade mindre på att vara hemma med barnen skulle fler dela på föräldradigheten. Vad gäller engagemang i frågorna från fackligt håll så undrar Jessica lakoniskt:

– Håller facken på med jämställdhet?

Från näringslivet vill hon se ökad status för jämställdhetsfrågor.

– Det krävs att man överlåter de här frågorna på viktiga personer, till exempel i ledningen, säger hon.

Jessica Lindvert nämner också ett annat område där hon, mamma till en 1,5-årig son, upptäckt att mycket återstår att göra. Efter födseln upplevde hon att det bara var modern som räknades som förälder, av barnmorskor och på barnavårdscentralen.

– BVC ser mamman som försteförälder och sätter normer över hur föräldrar ska ta hand om barnen. Det var som att trilla tillbaks 30 år i tiden när jag mötte det.

Text: Jeanette Neij

Artikeln får inte publiceras eller kopieras, vare sig helt eller delvis, utan författarens tillstånd.